

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
 A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye
 Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentetlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hányan vagyunk?

Debreczen, febr. 12.

Nagy érdeklődéssel várja a közönség az ideai népszámlálás eredményét. Első sorban az érdeklő a közönséget, hogy az egyes nemzetiségek milyen arányban szaporodtak, vagy fogytak?

Óriási az az anyag, melyet az országos statisztikai hivatalnak fel kell dolgoznia. A népszámlálás eredményének teljes áttekintését persze még nem kaphatjuk meg, hanem a főszámot már közzétette a statisztikai hivatal.

A szaporodás nem oly nagy mérvű, hogy vele nagyon meglehetnének elégedve, de nem is oly kicsiny, hogy aggodalmakra adhatna okot. Azon óriási gyermekhalandóság mellett, mely Magyarországon minden vidéken dul, ez az eredmény is kielégítő.

Az 1880-iki népszámlálás szerint a magyar szent korona országainak összes lakossága 15 millió 642,102 lélek volt, — míg — az országos statisztikai hivatal kimutatása szerint — az ideai népszámlálás **17 millió 335,929** lelket talált, a szaporodás tehát 10.82 százaléknak felel meg.

Horvátországot nem számítva, a szorosán vett Magyarország lakossága 15,122,514 főből áll, — a növekedés

tehát 10.15 százalék, míg Horvátországban 15.42%, Fiumében pedig egészen 38.22%.

Horvátország lakossága tehát jóval nagyobb arányokban szaporodott, mint az anyaországé. Ez az eredmény hangosan csafolja meg a horvát tulzóknak azon vádjait, mintha mi a horvátokat elnyomók s boldogulásukat meggátolnók. Ha a horvátok csakugyan el lettek volna nyomva, ha Magyarország Horvátországot kiszippolyozta volna: távolról sem szaporodott volna ily nagy mérvben Horvátország lakossága!

Fiume lakossága tünteti föl a legnagyobb szaporodást. Ez viszont azt bizonyítja, hogy a magyar kikötő városra hozott áldozatok kezdik megteremni gyümölcsüket s Fiume, melyek versenyétől az osztrák Trieszt már is fél, a haladás útján van.

A mi a szorosán vett Magyarország lakosságát illeti, a felvidéki megyék aránylag legkevésbé szaporodtak. Ennek oka az Amerikába való kivándorlás, mely éppen a népesség legerőteljesebb osztályát, a munkabíró férfiakat vonzza Amerikába. Ezek az anya-országra nézve elvesztek, mert ha idővel visszatérnek is, már akkor nem képesek családot alapítani.

Örvendetes jelenség más oldalról,

hogy a magyar vidékek népessége nagy arányokban szaporodott. Pestmegyében 17, Csanádmegyében pedig 19 százalékon felül van a szaporodás, — a többi magyar megyékben is csaknem hasonló arányú a szaporodás s ha majd a végeredmény részletezve lesz: bizonyos, hogy a magyarság szaporodása a legkedvezőbb arányokat tünteti föl.

Ellenfeleink, köztük német tudósok is, már régen azt állítják, hogy a magyarság napjai meg vannak számlálva, mert szaporodása nem tart lépést a többi európai nemzetek szaporodásával. Ezen állítás valótlanágát hangosan megczafolja az ideai népszámlálás eredménye, mely éppen azt bizonyítja, hogy a magyarországi népfajok közt legéletképesebb a magyar. Nincs tehát okunk kétségbeesni, sőt a legszebb reményekkel nézhetünk a jövőbe, mert ki tudjuk számítani azon időt, midőn a magyarság tulnyomó többségben lesz az összes idegen ajku honpolgárok felett.

A hazai népesség szaporodásának — mint tudjuk — a szegénység mellett egyik legfőbb akadálya az óriási gyermekhalandóság, mely az öt éven alóli gyermekek tekintélyes részét elpusztítja. Meg fogjuk látni, hogy 10 év múlva e téren is javulás lesz kimutatható, mert az új kisdövényési törvény éppen arra céloz

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

„Az ébrenálmodozók.“

— A »Debreczen« eredeti tárczája: —

Irta: **Publik Ernő.**

Ha nem volna emberi fülérzék, hiába dörogné az ég, — az ágyu, hiába kongana a harang, hiába sirna a hegedű, — ha nem volna emberi látérzék, nem léteznék a szívárvány, nem az ezernyi színek képzete, ha nem létezővé tehetnék az ember érzeit, megsemmisülne az egész világ! A világ olyan, mint a minőnek képzeljük! Ezt ugyan gyönyörűen kiokoskodta Schoppenhauer! Hanghullámok, fényrezgések, — chromatia, — osmosia, és chymosia léteznék és még sem léteznék. Mi hát mégis a valóság? Phantásia!

Most behunjom szememet — mondja Descartes — bedugom füleimet, elfordítom minden érzeit, még a testek képeit is kitérülöm elmemből, vagy legalább, minthogy ez aligha lehetséges, üreseknek, nem igazaknak tekintem őket . . . Descartes körülbelül elaludt, feltéve ha nem lármaztak a gyermekek.

Hagyjuk aludni, — mi hát a különbség végre is a való és álom között? Megmondom.

Ha egy napdíjas, a nápolyi narancs-ligetben puha pamlagáról leesve, azon veszi magát észre, hogy az ágy deszkák között van hónapos szobájában, — a legjobban kitudná magyarázni amaz óriási különbséget, a mely az álom és a valóság közt tátong.

Mindezeketől eltekintve, emberek, állatok, nemre való tekintet nélkül, két csoportra oszthatók u. m.: 1-ször akik álmodnak, — 2-ször akik nem álmodnak. Az előbbieket ismét kétfélek: boldog- és boldogtalan álmodozók.

Az aggszűzek völégényről, az ügyvédek chliensekről, a biztosítási ügynökök passasérokrol, a disznókupeczek hizott disznókról, a hizó disznók makkrol álmodnak.

Ezek a boldog álmodók.

Boldogtalanok a völégények, kik aggszűzekrol, a cliensek, kik ügyvédekről, a passasérok, kik biztosítási ügynökökről és így tovább, — álmodnak.

Ember és állaton kívül a növények közül egyedül csak a fenyőfa álmodik, — igaz-e nem-e, nem tudom. — Ennek igazolására lefnyen elég Heine remek kis költeménye, mely szerint:

„Északnak rideg ormán
 „Fenyőfa álmodik;
 „Jég s hó, fehér lepellel
 „Födik be galyait.

*
 „Egy pálmáról van álma,
 „Mely távol délszakra
 „Némán s magán busongva
 „All izzó szirtfokon“ . . .

Van még az álmodásnak egy sajátos s közkedvelt neme: az ébrenálmodás.

Egy megmagyarázhatlan illuzióban szenderegni, — a kicsinyes nagyravagyás mulandó dicsőségét éldelni hatalomban és törekvésben, — de csak úgy egy puha pamlag kellemes puhaságán heverészve, tarka ábrándképeket szöve, — a lehetlent lehetséges színben látva, szenderegve, álmodozva nyitott szemmel hosszan, édesen, tán egy egész ember-életen át folyton remélve, várakozva, — a legszerencsésebb önboldondítás. A legkellemetlenebb az egészben csak az, mikép néha megesis, hogy egy kis légy berepül az orr alatti kis nyílásba, no persze ez is csak a légy-szezonban.

*
 A jogászyerek valóságos keleti lomhasággal heverészget a kereveten: kéjjel szürcsöl

hogy a gyermek-halandságot apaszsa. Ha e bajt meg tudjuk szüntetni: Magyarország lépést fog tartani a többi európai országok népességének szaporodásával!

Baross Bécsben. A mint már tegnap is említettük, attól kell tartanunk, hogy Baross Gábor minapi vitézkedése után mégis beadja a derekát. Ezt a retirálást már előre is megkísérelt szepitgetni a kormányparti »Pesti Hírlap» — mely a következőket írja: — »Baross miniszter bécsi útja, mint lapunknak az osztrák fővárosból jelentik, fontos tárgyalásokkal áll kapcsolatban, melyek igen közelről érintik a magyar államvasutak tarifapolitikáját is. — A német kormány megbízottjaival tarifaszereződés létesítése céljából megindult tárgyalások során ugyanis német részről az a kívánság nyert kifejezést, hogy a fennálló kereskedelmi szerződések tizenötödik cikkelye világosabb szerkezetet nyerjen s nevezetesen határozottan kimondassék az, hogy Németországból jövő szállítmányokat ne lehessen szállítási díjak tekintetében kedvezőtlenebb elbánásban részesíteni, mint azokat, melyek a monarchia államainak belforgalmában szerepelnek. A magyar államvasutak új helyi díjszabásának ellenségei tőlük telhetőleg istápolták e kívánságot, úgy okoskodván, hogy annak teljesülte a Magyarországra érkező osztrák szállítmányokra nézve is feltétlenül maga után fogja vonni az egyenlő tarifális elbánást. E körülmény hátráltató befolyása a német kereskedelmi szerződési tárgyalásokra, képezte okát Baross miniszter bécsi útjának. — Az illetékes tényezők közt e pillanatban folyó tárgyalások nem zárják ki azt, sőt egyenesen valószínűvé teszik, hogy megfelelő kompromisszumok s kellő biztosítékok mellett meg fog születni a különböző provenienciájú szállítmányokra nézve az eltérő tarifális elbánás.« — Baross Gábor kereskedelmi miniszter, ki Bécsből Budapestre visszaérkezett, tegnap délelőtt hosszabb kihallgatáson volt a király őfelségénél. A miniszter bécsi útja összefüggésben volt a többi németországi szerződési tárgyalásokra vonatkozó kérdéssel, melyek iránt a két kormány most már megállapodván, a félbeszakított tárgyalások újra felvehetők. Hogy nemcsak ezért, hanem főként az új árutarifák érdekében járt Baross miniszter Bécsben, az köztudomású. A mi a tárgyalások eredményét illeti, a külügyminiszteriumból eredő hírek arról szólnak, hogy a tarifa-kérdés mindkét félre nézve kielégítő és békés megoldást fog nyerni, s már meg-

is kezdték ama modalitások tárgyalását, melyek mellett Baross, a nélkül, hogy a magyar felfogásból tulságosan engedne, az új tarifát módosítani akarja. (?)

Az osztrák választások. — A szomszédban, tul a Lajthán, erősen folyik a választási mozgalom. Különösen a német szabadelvűek mozognak, abban a reményben, hogy Taaffe majd velük fog kormányozni. És ez nem is lehetetlen. A kormányban beállott s még bekövetkezendő választások annak egyenetlik az útját, hogy Taaffe és miniszteriuma lehetőleg kevés géne-nel elfogadhassa a német szabadelvűek támogatását, azokét az embereket, a kiknek a törekvéseivel eddig a legélesebb ellentétben állott. — Ezt a furcsa parlamentarizmust, a mikor a miniszterek túlélik politikájuk bukását, persze csak Ausztriában tehetik meg, de hát ez az osztrákoka baja s az ő fejük miért fajna mi nekünk? — Ami bennünket csakugyan aggodalomba ejthet, az, hogy a német szabadelvűek tényleg felülkerekedhetnek. — Ez a párt ugyanis, a melynek a patrónusa a hirhedt Shmerling, a leghatározottabb képviselője az osztrák összbírodalmi eszmének s a legerősebb harczoza a germanizációnak. Hogy ennek a pártnak az uralomra jutása, a bécsi udvar hagyományos tendenciái mellett, nem maradna hatástalanul Magyarországra sem, azt a józan logika diktálja. — Nekünk tehát, sem faji, sem politikai tekintetben nincs okunk kívánni, hogy az osztrák viszonyok a német szabadelvűek reménykedéseit és Taaffe gróf számításait szerinti fordulatot vegyenek.

Bismarck herceg és a német politika. Ferencz Ferdinánd főherceg pétervári látogatása alkalmul szolgált Bismarck hercegnek arra, hogy sajnálatát fejezze ki nemcsak lapok útján, hanem személyesen is a fölött, hogy Németországnak külpolitikájában az ő visszalépése óta lényeges változás állott be, a mennyiben a német külpolitika a barátságos egyetértést Oroszországgal feladta. — A vád annál kinosabban eshetik a német külpolitikát intéző köröknek, mert az abban a pillanatban jut nyilvánosságra, midőn monarchiánk prezumpatív trónörökösét rendkívüli kitüntetésekkel halmozzák el az orosz fővárosban. — Epen ezért érthető, hogy a »Nordd. Allgem. Zeitung« e vádra vonatkozólag azt mondja hogy az nemcsak minden alapot nélkülöz, hanem egyenesen a német külpolitika diszkreditálására látszik kigondolva lenni. Annyi bizonyos, hogy azok a nyilatkozatok, melyeket

Bismarck herceg a német birodalmi kormány-nak nemcsak külpolitikájára, hanem gazdasági politikájára nézve is időnkint a nála megválasztott élességgel s rendszerint oly megválasztott időpontban vagy közvetve, vagy közvetlenül tesz, melyben azok kétszeresen kellemetlenek a kormány politikai akciója szempontjából, kemény próbára tehetik Caprivi birodalmi kancellárnak idegeit s még kellemetlenebbül hathatnak a császárra, a ki jól emlékszik arra, hogy Bismarck herceg mily kíméletlen, sőt nem egyszer kegyetlen bánásmódban részesítette azokat, a kik az ő politikáját megzavarni igyekeztek, vagy a kikről csak feltételezte, hogy vele ellentétes állást foglalnak el. Hogy Bismarck herceg ilyenkor nem kímélt senkit, állott legyen az még oly közel a trónhoz, vagy az uralkodó személyéhez, tudvalevő. Ily körülmények között nem csoda, ha a volt kancellár kihívó magatartása, melyet különösen az új gazdasági politikával szemben követ s megjegyzései, melyeket a külpolitika irányára tesz, nemcsak éles megrovásban részesülnek a kormány sajtójában, hanem Berlinben oly hírek vannak elterjedve, hogy a császár és Caprivi kancellár elkerültnek tartják az időt, hogy Bismarck herceg ellen komoly intézkedéseket tegyenek azon esetre, ha a friedrichsruhei támadások nem szünnének meg.

BELFÖLD.

A kormánypart belviszályára vet világot azon körülmény, hogy a kormánypartnak egy része külön pártlapot akar alapítani. A lap főtartására hír szerint már alá is írtak 190 ezer forintot. Az új lap, melynek mutatványszáma márcz. 1-én jelenik meg, Szapáry miniszterelnököt fogja támogatni a Tiszaklikkel szemben és különösen a »Nemzet« és Gajary ellen lép akcióba.

A konzuli bíráskodásról szóló törvényjavaslatot kedden tárgyalta le a képviselőház igazságügyi bizottsága. A hátravolt 8-ik vita nélkül fogadtattak el, csupán a függőben maradt 8-ikra nézve történt változtatás annyiban, hogy a közös külügyminiszter fejelemi hatásköre az első-foku konzuli bírákra szorítottatott.

Választási mozgalom. Az újjvidéki kormányparti választók, midtán Móríz Pál eddigi képviselő mandátumáról lemondott, Hankányi Károlyt szándékoznak képviselőjelöltül felléptetni.

Katholikus tudósok kongresszusa. Gróf Chorinsky Igó, gróf Zichy Nán-

getvén eséséből a párolgó »fekete«, — halványkeek füstbodrokat ereget szája szögletéből . . . melázó szemei a füstfellegek közt revedeznek, — az illatos kék felhők pedig gomolyognak, uszkálnak, alakokat öltenek, — elhalványulnak s amint időnként újabb füstbodrokkal egyesülnek, újra megkezdődik a gomolygás.

A szöke fűrtökkel takart csontüregben pedig vibrál az agyvelő . . . egy csillámló rovarhoz hasonló, csakugyan észrevehetetlen homályos rezgő fény, rezg az agy gyomrocsaiban, melynek phantasma a neve.

Kéjes pillanat! Az érzékek gyöngye ittasága! Az ember magába száll s képzeteket eldel . . .

A nagyra hivatás sajtáságos érzete, gazdagítva a jövő boldogító képzelmeivel.

Az ifju vergődik, mint egy daemon, ki istenné akar lenni s pillanatra a képzelmekek egébe menekül, hogy aztán az örvénybe süllyedjen alá.

A világ, mely nagyságával körülhalmozza, nem egyéb, mint eszméinek költészete, egy titokteljes apokalypszis, mely szavak gyanánt képzetekkel van tele írva . . .

Tisztában van azzal, hogy a haladásban ép úgy mint, a természetben nincs ugrás.

A kezdet mindenestre kicsinyes.

Otthon, az ő kedves kis szülővárosában, úgy is régen várnak már egy okos emberre, akit képviselőnek lehetne megválasztani. — Már pedig ő okosnak elég okos, — gondolja magában, — Előre elképzeli, — mint fog résztvenni a társadalmi mozgalmakban, a közérdek nevében munkálkodni, városi közgyűléseken szónokolni . . . A megválasztás biztos. — Mint képviselő fraternizálni fog a nagyméltóságu miniszter urakkal; — e réven államtitkárságra tesz szert. Aztán Isten veled mandátum! A nagyméltóságu urak is csak holtig élnek s a piros bársony székbe belé helyezkedik egy államtitkár.

Nincs ennél egyszerűbb!

Nem! ő úgy érzi, hogy ő nem közönséges ember! Neki tündökölnie kell!

A gondolatok tovább fűződnek . . . Mint hirneves államferfi az előkelő körökből egy dús gazdag szellemes, isteni szép nőt vesz feleségül . . . amilyet csak ő tud elképzelni, — szalont, négyes fogatot s páholyt tart az operában, — természetben csak művészeket és neves írókat fogad, thea-estelyeket, vadászatokat tart, . . . tanulmányi utakat fog tenni Törökországba s elandalogva fogja hallgatni egy erkélyen, fele-

sége karjai közt, mikor az alkonyat lassanként az ej titokszerű uralmának enged helyet, a levegőszerűen könnyed, égnek törő minaretekről, amint kiáltja a török a la illah ill allah! Minő boldogság, minő kéj, puha forró karok közt elmerengő pillantását a lenyugvó nap apoteozisán legeltetni.

És mi lett az egészből?

Tegnap értesültem, hogy a nagyra telt ifju a debreczeni kir. tablánál 30 frtes dijnoknak van felvéve . . . De azért a világ nem fordult ki a sarkaiából . . . mig a »piros bársony székbe« jut, — hej! be sokszor fogja elkiabálni az az álmos török a minaretten hogy »la illah, ill allah!«

*
Mi történik ezalatt a szomszéd szobában?

A szoba egy részét homály tölti el, másik oldalán a kandalló önti el fényét, majd nagyobb, majd kisebb körökre árasztva világát, miként a láng felcsap vagy visszavonul. »ő«, a tűz közelében ülve átengedi magát gondolatainak . . .

Ki az az ő? Egy árny a homályban . . . most hirtelen felkél, nehányszor le s fel süllyed a sötét szobában . . . azután ismét visszahull a zsölyébe. — Az első óra úgy telt el.

dor, dr. Breznay Béla, dr. Fischer-Colrie Ágost, dr. Kisfaludy A. Béla és dr. Kiss János felhívást bocsátottak ki a katolikus tudósok második nemzetközi kongresszusában való részvételre. A kongresszust 1891. április első négy napján tartják meg Párisban s célja az, hogy a katolikusokat a tudományos törekvésben egyesítse. A felhívás azt célozza, hogy a kongresszusra Magyarországból mentől több rendes és pártoló tag jelentkezék. A rendes tagok latin vagy francia nyelvű tudományos dolgozatokkal is szerepelhetnek a kongresszuson.

KÜLFÖLD.

Az orléáni herceg Szent-Pétervárra érkezett, a mi nagy feltűnést keltett. A herceg állítólag csak vadászni akar s Oroszországot tanulmányozni óhajtja.

A londoni polgárság s a csár. Mivel a pétervári kérvényező bizottság vonatkozott az oroszországi zsidók érdekében a londoni polgárság kérvényét a csár elé terjeszteni, Savory lordmayor azt tiszteletteljes levél kíséretében postán küldte a csárnak, a ki azonban sem a levelet, sem a kérvényt nem fogadta el, hanem mindkettőt a londoni orosz nagykövetséghez küldötte vissza. A nagykövet Salisburyt kereste meg, hogy az iratokat a lordmayornak adja vissza, a mi meg is történt. A londoni lapok elítélik az orosz csár udvariati eljárását London első polgárával szemben. A »Daily Telegraph« pétervári levelezője azt írja, hogy a zsidók néhány hét óta meg szigorubbán üldözöttek, mint üldözöttek eddig. A hol a zsidóellenes törvények nem voltak alkalmazhatók, ott azokat titkos ukázzal pótolták.

Az új olasz kormány külügyi politikája. Rudini f. hó 10-én vette át a miniszterelnöki és a külügyminiszteri ügyek vezetését. A miniszter Olaszország külföldi képviselőihez köriratot intézett, a melyben programjával a béke politikájának és a főnálló viszonyok főtartásának folytatását vallja, a mely politika mellett maga az ország nyilatkozott a legutóbbi választásoknál és a melyben a kabinet Olaszország biztonságának és Európa nyugalmanak biztosítékát látja. A miniszter igyekezni fog, hogy az összes hatalmakkal jelenleg barátságos viszonyt megszilárdítsa. — A képviselőház szombatán ülést tart, a melyben a miniszterelnök a kabinet programját fogja kifejteni.

Az irek baja. Angol parlamenti körökben azt beszélik, hogy a tárgyalások, melyek Parnellnek az ir párt vezérsejétől való visszalépése, valamint általában az ir válság elintézése tárgyában folyamatban voltak, tényleg hajótörést szenvedtek és kevés a remény, hogy a két ir párt közt megegyezés jön létre.

Magyar istentisztelet Belgrádban. Belgrádban ezentul magyar istentisztelet is lesz a belgrádi reformátusok részére. A pancsovai reform. hitközség pedig kijelentette, hogy lelkészét Fa Istvánt évente több ízben saját költségén atkúldi Belgrádba a magyar istentisztelet megtartására és az ur-vaesorájának kiosztására.

Az élő szó.

A Kisfaludy-társaság, ez a legelőkelőbb magyar szépirodalmi egyesület, vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését, melynek lefolyásáról már említést tettünk.

Ennek a közgyűlésnek rendszerint az elnöki megnyitó beszéd szokott bizonyos pikáns izt kölcsönözni.

Gyulai Pál bizonyára egyike a legönállóbban gondolkozó, legvilágosabb fejű magyar embereknek. A mit mond, annak mindig van magva s csaknem mindig metsző éle és csipős hegye is.

Főleg az oly kérdésekben lehet véleményét megbízható irányzól elfogadni, a melyek nem tartoznak szorosán vett szakmájába, a hol tehát ítéletének objectivitását nem csökkenti a kholerikus véralkatából könnyen felfortyanó egyéni érdekelttség, ellenkezési viszkoteg, szóval a subjectivitás.

Idei elnöki megnyitó beszéde témájául rendkívül érdekes, tanulságos és sajnos, formájában aktuális tárgyat választott: *a magyar politikai szónoklatot.*

Az élő szó a politika szolgálatában, ilyenképp fejzegethők ki leginkább megközelítő szabotossággal a fogalom lényegét, melynek fejlődési történetével foglalkozni nagyon tanulságos és időszerű most, a magyar politikai szónoklat hanyatlásának korszakában.

Divatós röpke mondás manapság, hogy az aera kizárólag a tetteké s így csak egészséges áramlat az, mely a közélet szereplői közül kiszorítja a szavakat.

Bizonyára a télen szó csak értéktelen, hiába való mozzanása a levegőnek: ám viszont a szótalan munka a rabszolgai léleklenyügzöttség nyomasztó jelegét ölti magára.

A restség szomizfája az az elv, mely közéletünkben, főként a politikában becsmerli az élő szó szereplésének értékét.

A szülő művészetek betetőző koronáját képezi a szónoklat. Leghatékonyabb, legközvetlenebb eszköze a lelki emóciók előidézésének, akár nyers tömeg, akár válogatott szellemi előkelőségek képezzék annak objectumát.

Kicsinylése, a szereplésből való kiszorítása nem csak botorság, hanem egyenesen félreismerése a nemzeti szellemnek: mert hiszen a magyar nemzet ebben az egy században több igazán nagy szónokot produkált, mint a világ többi népei együttvéve.

Hogy most bizonyos stagnáció észlelhető a magyar szó művészetének fejlődésében, annak meg a maga számos, természetes oka melyek között van azonban egy természetellenes is, az élő szónak mind jobban terjedő negligálása.

Gyulai ezt a jelenséget főként a parlamenti szónoklat formáinak meglazulásában találja föl; a mely deformációnak pedig a tulajdonképeni irodalmi művelődés elhanyagolása az alapja.

A ma divatos szónoklat egyrészt száraz előterjesztés, másrészt maró polemia, vagy csillogó csevegés.

Azok a rethorikai szabályok, melyek szerint Demosthenestől Kossuthig az emberiség összes nagy szónokai megalkották a maguk soha el nem avuló remekműveit, ma nem képezik a behatóbb tanulmány tárgyait, arra meg éppen senki sem gondol, hogy a mondani valóját ezekhez mérten formálja, tagosítsa.

Pedig úgy áll a dolog, hogy a forma szépsége nem ellensége a lényeg igazságának.

Divatós betegségeink, a komfort-imádás, öli ki ezen a téren is a klaszszicitásra való nemes törekvést.

Már most, ha maga a parlament, melynek a nemzet legkiválóbb szónoki tehetségeit kellene magában foglalnia, ugyszólván önkényt lemond az élő szó hatalmas fegyverének elvi csatáiban való használatáról, hogy találjan az menedéket az apró, provinciális önkormányzati testületekben?

Az élő szó, ez a zengő varázseszköz így válik fönt formátlan, terjengős fecsegéssé, lent szánalmas dadogássá.

Lehet, ez is az impassibilité egyik körjelensége, mely divatos rákfenétől ideje megszabadítani az elernyedtt közszellemet.

Lassanként azonban gondolkozási látkörén halvány körvonalak keletkeznek: . . . az önmagába szállás és éji virasztások remes óráiban, — egy gondolatától borzad vissza: *a megsemmisüléstől . . . miért?*

Ó már a 25-dik életévét töltötte be s e negyed század alatt dajkáló édes anyján kívül nem akadt senki, aki szépségét, bajait méltányolni tudta, vagy akarta volna . . . hej! pedig ő mióta várja őt, várja ábrándozva, szerelmének egész áldozatkészségével.

A darvini »küzdelem a létért«, mely végeredményben minden élet működésnek két feladatot tulajdonít, az egyéniség táplálását és a faj fentartását — helyzetét természetellenesnek tünteti fel. Miért született hát? Pusztán csak azért, hogy a buza és hus árfolyamára hatást gyakoroljon? Mi az ő feladata? Várni? Hiszen maholnap megvénül, a nélkül, hogy. . . oh! ez borzasztó!

No de türelem rózsát terem! Igen! ő jöni fog, mert jöni kell!

Nemsokára már a mama is meg fog halni, s aztán . . . nem lesz senkije e világon . . . az élet három fátýolban tűnik fel előtte: a mult özvegy fátýolban, a jövő ködfátýolban s a jelen halott fátýolban.

Ah! de félre veletek sötét képek! A képzelődés gyakran csekély, silány dolgokat oly annyira nagyít, hogy azzal egész egész lelkünket képes elkomorítani . . .

Képzelet világában most egy kép csilámlik fel. — Egy férfi képe; egy ábránd-kép, mely kiragadja lelkét az anyag békőiből és elviszi seraph szárnyain az ideál honába. — Előtte áll a várva várt finom, művelt, közszeregetben álló férfi, ki beszédjében, modorában udvarias, barátságos, vidám.

Értelmes észjárása, tagmozdulatai, szép alakja, barátságos szemei hódolatra készítenek. — Kiben az őszinteség, vidorság, mely nem törpül aljassá, dus-gazdag értelem, a tények tapasztalat után való megbíralása, csillogó humor, jószág, udvariassággal párosult nemes áldozatkészség, rajongó szeretet, szóval minden előnyös tulajdonság meg van.

A ki szép mint Apolló, gazdag mint Krózus, szőke mint egy angyal . . . még ez is hozzá!!!

Ez »Ő«, akire ő már oly régen vár . . .

S a mint gondolatai eltévelyegnek, — ő mozdulatlanul ül a zsőlyében s bele bámul a sötétségbe . . . künn pedig az ablakok alatt,

vidáman dudolja egy suszter inas az operette kuplé utolsó refrainjét, mely szerint:

»No-csak várhatsz, elvárhatssssz: Amíg bele nem fáradsz!!

*

A jövő sokkal inkább az ábrándé, mint a valóságé. — Álmodozni! ez az egyetlen dolog, mely az örökké valóságot elfoglalhatja és betöltheti. — A végtelennek a kimeríthetlenné van szüksége.

Kiszöktem . . .

Kiszöktem a város zajából
Közetek, nagy hegyek;
Viharos ormok, zúgó erdők,
Szívükből köszöntelek!

A bérczről egy-egy sas repül fel,
Célpontja tán a nap; —
Amott vágatva ront a mélybe
Tajtékos zuhatag.

Tünődöm: mélység vagy magasság?..
Egy percz a kételyé,
Aztán lelkem kibontja szárnyát
S repül a nap fele.

Endrődi Sándor.

Ujdonságok.

* **Zichy-jubileum.** Tegnap délután 5 órakor a Zichy-jubileumon a színházi előadást rendező albizottság értekezletet tartott Vértessi Arnold elnöklete alatt, a városháza nagy-tanácstermében jelen voltak: Vértessi Arnold elnök, Vecsey Imre mint jegyző, Steinacker Sándor, Géresi Kálmán, Karczag Vilmos, Czapek Péter, Kövi Lajos, Kiss Lajos, Tombor Aladár, K. Tóth Kálmán, Zádor Lajos. Steinacker Sándor ösmertette a színházi előadásán előadandó darabokat. Első lesz a »Cantate«, melyben egy nagy chorus, nagy orchestrum és 12 hölgy karéneke lesz. E 12 karhölgyet *Belovits* fogja magával hozni s valószínűleg ő fog dirigálni. E műből egy számot valószínűleg Nádainé énekel. A program második pontja a »Dolores« 2 részlete lesz. Ez áll egy nagy chorusból s a »tavasz ébredése« című szőlőből. A chorust erre felkérendő debreczeni hölgyek énekelik, a szöveget pedig valószínűleg Karaes Imre, színházunk tenoristája. Végül a »Vártörténet« című műből két részletet ad elő a helybeli es. és kir. katonai zenekar Czapek Péter vezetése alatt. A mű szövegét Nádainé szavalja. Ez estén valószínűleg Nádainé és Lánczi Ilka egy kis vígjátékot is fognak előadni, a mi nagyban emeli majd az est érdekességét. A második estét Zichy gróf zongorajátéka és önálló művészek előadása fogja betölteni. Ekkor szavalja el Nádainé a Váradi Antal ez alkalomra írt »ünnepi prolog«-ját. A partitúrák e hó 15-én érkeznek meg s azonnal megkezdik a betanulásukat. A betanításra Steinacker Sándor, Czapek Péter és Tombor Aladár kértek fel. — A színházi helyjuttatást a két estére következőleg fogjuk felelni: első- és középpáholy 8 forint, családi páholy 10 frt, támlás-szék 1—5 sor 2 frt, 5—12 sor 150, a többi 1 frt. Emeleti zártzék első sorok 80 kr., a többi 60 kr., állóhely 30 kr., karzat 30 kr.

* **Magyarország népessége.** A lutri számait kivéve, aligha volt még számsor, a melyet annyi ember várt volna akkora érdeklődéssel, mint a hogy népszámlálás eredményét várja az ország. Egész Magyarország kíváncsi azokra a száraz számokra, melyek tíz éves tejlődésünk képét tárják elénk. Megközelítőleg már is ki lehet számítani, hogy mennyi lesz Magyarország lakossága az új népszámlálás szerint. Megjegyzendő, hogy a számításnál 42 megyéből pozitív adatok szerepelnek, 21-ből azonban még csak a valószínű eredmény. Azok, a kik az 1880-ki népszámlálás lehangoló eredményére gondolnak vissza s abból vonnak az ideire következtetést, kellemesen fognak csalódní; de azok reményei sem fognak egészen teljesedni, kik a lefolyt évtized örvendetes népmozgalmi adataiból az átlagos szaporodásnál jelentékenyen magasabb emelkedést vártak. Az ország szíve, a nagy Alföld, aztán a Körösmelék és az egész Tisza mente, tehát éppen az a vidék, hol a magyarság legzártabb tömegben lakik, kétségkívül föltötte örvendetes módon szaporodott: 14—15 százalékkal; de Felső-Magyarországban már érezhető nyomokat hagyott a kivándorlás s meglátszik a hatása a dunántúli terület és a Szekelyföld kisebb mértékű növekedésén is. Egészben véve mégis meg lehetünk elégedve a lefolyt évtized alatti szaporodással. Átlagos számítás szerint 15,100,000—15,200,000-nyi lélekszámot várhatunk, (a horvát tartományok népességét bele nem számítva,) vagyis 10 százaléknyi növekedést, a mennyiben az 1880-diki népszámlálás szerint 13,728,622 lélek volt a lakosság. A kivándorlás nélkül, mely körülbelül 300 ezer honpolgártól fosztotta meg az országot, legalább is 15 és fél millió lakosságra számíthatunk volna.

Az országos statisztikai hivatal kimutatása szerint a magyar szent korona országainak összes lakossága az utolsó népszámlálás szerint 17,335,929 lélekre rug. Az 1880-iki eredményhez képest, mikor 15,642,102 lakos lett összeszámlálva, a növekedés 10.82%. — A szorosán vett Magyarország lakossága most összesen 15,122,514 és így a növekedés 10.15%, míg Horvátországban 15.42%, Fiumében egészen 38.22%. Örvendetes tény, hogy a növekedés éppen a magyarok lakta vidéken a legnagyobb, így pl. Csanádmegyében 19.87%, Pestmegyében 17.33%.

* **Debreczeni kör.** A Budapesten fennálló »Debreczeni kör« folyó hó 8-án a »Hársfa« vendéglőben tartá ez évi első rendes felolvasó nagy-gyűlést, melyen nemcsak a tagok jelentek meg teljes számmal, de a »Budai irodalmi kör« a »Bihar megyei kör« és a »Hajdu megyei kör« is nagy számu küldöttséggel képviseltette magát. Az elnöki üdvözlő és megnyitó beszéd elhangzása után a felolvasások sorát Dura Máté kezdte meg Csóregyh Gyula »Az én afrikai utam« humoros elbeszéléssel, majd nagy hatással adta elő saját »Lemondás« és »A vaczi utcán« című szép költeményeit. Sikert aratott Weisshaus Frigyes is Ábrányi Emil »Koldus«-ával, Rózsa Félix »Humoreszk«-jével, Brett Gyula Zempléni Árpád »Tündérkunyó«-jával, Besenyei Daniél Gaál Mózes »Loco«-vig monológjával és Deák Jenő Ödön az »Ember tragédiája« egy szép részletével. Az estélyt kedélyes lakoma követte.

* **Az idő.** Ismét az idő, annyit kell már írunk az időről, hogy szinte magunk is bele untunk már. De hát mikor oly szeszélyes, mindég változik, egyszer azt hisszük, hogy tavasz van, máskor meg Szibériába képzeljük magunkat. Tegnap gyönyörű tavaszias idő volt, az éjjel mar oly hideg lett, hogy ma reggel 12 fokot mutatott a hőmérő s még 9 órakor is 10 fokon állott. Ma delben már ismét eloszlott a köd s a kék égről leragzott a nap. A többi mondani valónkra nézve: lásd tegnapi lapunknak az időről szóló híret.

* **Praktikus találmány katonatisztek számára.** Busow-Zibohl es. és kir. főhadnagy olyan kardot állított össze, melyet széknak is lehet használni. A készülék egyszerű s a kezelése gyors és könnyű; az egész annál praktikusabb, mert a mellett, hogy a katonai cselokra teljesen alkalmas, az öltözeti, illetőleg a felszerelési szabályzattal sincs ellentétben. Az uralkodóház egyik tagja már vett is ilyen kardot.

* **Magyar mandarin.** Faragó Ödön hazánkba fiatal neje kíséretében, visszutazott Chinába. Utja Párison és Marseillesen át vezet. Ápril 6-án érkezik Honkongba s alkalmasint az ujonnan megnyitott kikötők rendezését bízzák rá. Faragó most már harmadosztályu mandarin, évi fizetése a mi pénzünkben meghaladja a huszezer forintot. A magyar névnek sok becsületet szerez a távol világországban, hogy most neje is nem rettegve e hosszú uttól, az idegen világban való szokatlan élettől.

* **A depr. polgári kör** f. hó 15-én, azaz vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Évi jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a pénztárnoki számadás megvizsgálásáról. 3. A jövő évi költségeloirányzat megállapítása. 4. A könyvtári bizottság jelentése a könyvtár állásáról. 5. Az alapszabályok 2-ik §-ának módosítása. 6. Tisztikar lemondása és új tisztikar választása. 7. Indítványok. Felkéretnek a tagok, hogy a közgyűlésen minél számosabban jelenjenek meg, mert az alapszabályok 13. §-a értelmében az alapszabályokat megváltoztató határozat hozatalához legalább 60 tag jelenléte szükséges és ha a közgyűlés e tekintetben határozatképes nem lenne, 15 napon belül új közgyűlés fog összehívattni, mely tekintet nélkül a megjelent tagok számára, határozatképes leend.

* **A gyermek hőstette.** Wiesenthalban Seibt Karolina nyolcz és öt éves gyermekével egy kutba ugrott. Az idősebb fiu megragadta már fuldokló testvérét és szerencsésen kiuszott vele a kut szélére. Anyjának már csak holttestét huzhatták ki.

* **Személyi hir.** Cserna Vincze, a debreczeni kir. főügyészhez kinevezett főügyész lakáskeresés czéljából Debreczenbe érkezett.

* **A tél áldozata.** A szovátli előjáróság átirt Nagyvaradra, hogy értesítsék Grünberger Sámuel rokonait arról a szomorú hírről, hogy nevezettet ott megfagyva találták. A megfagyott ember szegény elzüllött tanító volt, ki több kéregetésből tartotta fenn magát.

* **E. M. K. E.** A debreczeni nőtlen urak által rendezett bál r. bizottsága az E. M. K. E. részére 4 frt 65 krt adományozott. A deb. asztalos ifjuság jan. 34-én bált rendezvén, a tiszta jövedelem fele részét, az az 25 frtot, az E. M. K. E. részére adták. A h. szoboszlói takarékpénztár az E. M. K. E. alapító tagjai közé lépven, 100 frtos alapítványát befizette.

* **A nőtlenség okai.** A debreczeni fiatalosg koszorujában is nagyon sokan vannak, akik már megnősülhettek volna. Érdekes lesz tehát, ha egyik hirlap kollegának vezércikkéből közöljük, hogy másut miért nem nősiülnek a fiatal emberek? Egyik-másik passus a mi viszonyainkra is nagyon találó lme: »Először. Ferdé irányu, exaggerált nevelés, extravagáns ifjuságot teremtenek, mely vakon dobja magát az élvezetek karjaiba már akkor, midőn még az életet nem ismeri s annak valódi élvezet nem képes méltányolni. Sokan a felsőbb iskolákból, sőt van eset réa, már a gymnáziumokból, mint tehetetlen, kielt aggok kerülnek ki, hogy megszanja őket, a ki látja. Másodszor. A nőket az intelligentia nagy világi hölgyekké képezi, de dolgozni, fáradni nem tanítja. Innen van, hogy intelligens leányaink nagy része olyan férjhez nem megyen, ki mellett dologtalanul meg nem élhet. A gyermekben nem ápollatik az alárendeltség érzete és az engedelmesség. Innen van, hogy nőink uralkodni szeretnek. Lehet-e, vagy nem, azt nem kérjük. Harmadszor. A szegényebb osztály szinten nagy világi hölgyeket akarna leányai-ból nevelni. Pedig a szegény leány, ha dolgozni nem tud, ha nagyra lát, bizony nem hamar kap férjet. Negyedszer. A szertelen fényűzés, melyet a társadalom minden osztályu bálványoz, óriási összegeket emészt föl, különösen a nők részéről. Ez is sok szegény ifjút elriaszt. Ötödször. Gyűlölik a gyermeknevelést. A kicsik a cselédek karjain nőnek fel, s még alig dadognak, már tudnak annyi rosszat, hogy szüleiket folyton keserítsék. A gyermekeket hozzászoktatják a könnyelműséghez, de nem a nyomorhoz, mely pedig annak természetes gyermeke. Hatodszor. A nép fiai a katonáskodás után készen megromolva mennek haza. Hetedszer. A nymbus mindenről lehullt. Az eszményiség mindenünnen eltűnt. Vastag anyagiság bilincseiben raboskodunk. A nő előttünk nem eszmény, nem ideál többé, csak virág, melyet letörünk és eldobunk; csak a kéjészkező.

* **Szolgálati utasítás módosítása a csendőrségnél.** A csendőrség által tartóztatott s a közigazgatáshoz átadandó foglyoknak orvosi megvizsgálattását illető eljárásra nézve a csendőrségi szolgálati utasításban és az igazságügyi miniszter által e tárgyban kiadott körrendeletében foglalt egymástól eltérő határozatok összhangzatba hozása czéljából a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a csendőrségi szolgálati utasítás 225. szakasza 2. pontja következőképen módosíttassék: »A közigazgatási hatóságoknak átadott foglyok az átadó csendőr jelenléteben orvosiilag azonnal való megvizsgálattására nézve a magy kir. igazságügyminiszter 1886. évi február 19-én kelt 42123/885. számú rendelete tekintetik mérvadóknak.«

* **Gázfogyasztás.** Debreczen város a mult hóban utcazi világításért 1686 frt 72 krt, a hivatali helyiségek világításáért 429 frt 30 krt fizetett. A mult havi gázfogyasztás tehát 2116 frt 02 krjába került a városnak.

* **Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ref. egyház tanácstermében 1891-ik évi február hó 14-ik napján d. u. 3 órakor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: több fontos iskolai ügy; miért is a pontos megjelenés kérietik.

* **Sorozás Debreczenben.** A debreczeni katonai ügyosztály nyilvános helyekre hirdetményeket fog holnap kiragasztatni, melyek a katonaköteleseket figyelmeztetik az évi márcziusi fősorozásra. A sorozások következő napokon lesznek: I. korosztály, 1870-beliek sorozása márczius 2-án; II. korosztály, 1869-beliek sorozása márczius 3-án; III. korosztály, 1868-beliek sorozása márcz. 4-én. A városunkban tartózkodó idegen újoncz-kötelesek sorozása pedig márczius 5-én lesz. Az elszámolást és aláírásokat márczius 6-án végzik. A sorozások reggel 8 órakor kezdenek meg a városháza kis tanácstermében.

* **Embervő farkasok.** Wodianer br. szandai birtokán nagyon garázdálkodnak a farkasok, a napokban több embert megettek. A szolnoki vásárra több, a mezőn talált csizmaszart hoztak be, melyekből kiették egészen az embereket, csak a bokacsontot hagyták meg. Nagy hájtóadásokat rendeznek a farkasokra.

* **Influenza.** Az utalatos betegség, mely nem egyéb, mint egy nátha és egy tiphus compromissuma, már ismét föllepett és dühöng, szerencsére nem nálunk, hanem ide jó messzire. A japánok vannak jelenleg megverve vele. Tokyo és Yokohama tele vannak influenzás betegekkel. A most dühöngő japáni influenza-járvány még sokkal komolyabb, mint a melyet tavaly mi is keservesen megismertünk. Tavaly májusban különben Kelet-Ázsia szintén el volt influenzásodva, de korántsem annyira, mint most Tokyo és Yokohama. Ránk nevez a japáni járványban nem igen rejlik veszedelem, ha csak az általános japanomania, mely minden haszontalan csecebecsét fölkap, mihelyt az japáni, nem hozza divatba a japán náthát is. A muszka nátha nevezet alatt az influenza igen népszerűtlen volt, de talán mint japáni nátha némi rokonszenvre tarthatna számot.

* **Megszökött ügyvéd.** Bécsben Mausch Antal dr., különben jó hűnevű ügyvéd, követte a mult évben eltűnt Markbreiter példáját s a törvény elől túl a tengeren keresett menedéket. Mausch évek hosszú során át irodavezetője volt Schnabl József bécsi híres ügyvédnek s általában, mint tehetséges jogászember volt ismeretes. Hivatalos dolgai kivül, minthogy nagy lábon élt, magánüzletekkel is foglalkozott, különösen pedig pénzkölcsönök közvetítésével, a mi neki busásan jövedelmezett. Ezek a kez-alatti üzletek vezettek a romlás örvényébe s most, hogy 40,000 ft erejéig rászedte megbízóit, különös körülmények közt fordított hátat Bécs városának. Mauscht ugyanis tavaly megütötte a szél s azóta ágyban fekvő beteg volt s nem tudott a saját erejéből sem enni, sem öltözködni. De még így is sikerült elmenekülni, hű gazdasszonya jóvoltából, a ki elkísérte őt hosszú utjára, Mausch, a ki tiz nappal ezelőtt szökött meg Bécsből, egy kikötő városból levelet írt egyik hitelezőjének, melyben kijelentette, hogy nem tér vissza többé Bécsbe, mert Amerikában akar magának új existenciát szerezni.

* **Husarak** megállapítva s bejelentve 1891. február 11-től 18-ig 36 kr Kovács Jánosnál csapó n. 327. sz. a., 38 kr Rác Györgynél csapó u. 587. sz. a., Bence Józsefnél árok u. 687. sz. a., 40. kr. a. mészáros társaságnál mester-u. 3655., csapó u. 240. és 376., Könyök u. 574., kut u. 2323. sz. a., — 42 kr. Ungvári Andrásnál piaczk 1-ső székében, czegeled u. 55., dedó u. 125., mester u. 1113. sz. a., Rác Györgynél csapó-utca 858. sz. a., czegeled u. 2599. sz. a., 44. kr. a. mészáros társaság 18 székében, valamint a 3 izr. mészárszékben a piacon. — Debreczen, 1891. február 10. *Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.*

* **Ki gyorsan ad, kétszer ad.** A A paczi erdő egyik rozzant kunyhójában egy mindenkitől elhagyatott nő négy gyermekével, elaggott, munkaképtelen anyjával éh-inséggel küzd, ezek a nyomorultak a jászivű szomszédok és erdőőrök szánalmából tengették eddig kinteljes napjaikat. A nyomor rögtön enyhítésére a IV. kerületi kapitányság hivatali személyzete pár forintot az illető erdész rendelkezésére bocsátott, de ez csak pillanatnyi segély. Ily szokatlan zord télen e szerencsétlenek ruhátlanul, éhen sehova se menekülhetnek.

Felhívjuk az emberbaráti könyörület nevében városunk közönségét, hogy ezen szerencsétlenek nyomora enyhítésére pénz- élelmi vagy ruhasegély adományait a IV. kerületi kapitányság Burgundia-utcai helyiségébe beszovalgatni sziveskedjenek, a honnan hirlapi nyugtázás mellett rendeltetési helyére szállíttatnak a könyöradományok.

* **Piaczi árak** A Debreczenben 1891. február 12-en tartott heti vasárról

1 mm. Buza	7.60	7.50	7.40
1 » Kétszeres	7.00	6.80	6.60
1 » Rozs	6.60	6.50	6.40
1 » Árpa	6.60	6.50	6.40
1 » Zab	7.00	6.90	6.80
1 » Tengeri	6.20	6.30	6.10
1 » Köles	6.00	5.90	5.80
1 zsák burgonya		3.20	
100 kiló Szalonna	43.00	42.00	41.00
100 » Háj	50.00	47.50	45.00

* **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni munkás dalegylet alapja javára Csapó Ferenc helybeli jó hírű építész 25 frtot adományozott, mely kegyes adományáért fogadják ez uton a dalegylet halás halás köszönetet. — Debreczen, 1881 febr. 12. *Zech József,* pénztárnok.

* **Elcserélt kalap.** A függetlenségi párt bálján elcseréltetett egy puha fekete kalap. Tulajdonosa útbaigazítást nyerhet lapunk szerkesztőségében.

* **Budapesti gabnaárak.** Febr. 11. Hivatalos jegyzések. Buza tavaszra 8.22 pénz, 8.24 áru, őszre 7.77 pénz, 7.79 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6.21 pénz, 6.23 áru, jul.—aug.—pénz — áru, aug.—szept. — pénz. — áru. Zab tavaszra 6.99 pénz, 7.01 áru, őszre 6.15 pénz, 6.17 áru. Káposztarepce aug.—szept. 13.35 pénz, 13.45 áru.

Színház.

»Hínkó a hóhér legény és Markitta a hóhér leánya« a czime annak a »hatásos« öt felvonásos regényes drámának, amely kedden estve Mátray József jutalomjátékául adatott. — A darab a szép virányu Limburgban játszik a XVII. század végén s meg van benne minden kellék, mely a hallgatóságot csöndesen elszenderítse, vagy haza szöktesse, avagy hogy egy hétre felboszantsa; végig várni, míg a hóhér legényből gróf, s Markittából grófnő, mindkettőből házaspár lesz, kínai türelm kell.

De hát bevett szokás nálunk, hogy ha egy színészi jutalomjátékról van szó, annak bombasztikusnak, sokat igérőnek kell lennie; minél kecsesebb a darab czime, annál kapósabb, a színészi ambíció kassza-kérdéssé silányul, s a jutalmazandó feltűnően a legkisebb szereplő szokott lenni, s gondja van rá, hogy csak az első és az utolsó felvonásban legyen valami jelenése.

De a műértő közönség nem hagyja magát félre vezetett, aminek jele az a temérdek üres hely, mely a »Becsület«, vagy más értékes darabok színre hozásánál mindig ki van bérelve. A szereplők nagy része kedvetlenül játszott, de mit is tehettek volna olyan darabban, mely már nem ebbe a világba való.

Nagyon ajánlatos az efféle darabokat ezentul a szegre akasztani.

* Szerdán Lecoqu »*Marjolaine*«-je adatott szép számu közönség jelenlétében.

A czimszerepet *Tornay Fánysy k. a.* énekelte volna, ha ebben a legnagyobb mérvű, hirtelen rekedtség meg nem akadályozta volna.

Nagyon sajnáljuk ez estén történeteket, mert úgy a rendező, mint a karmester, — látván, és hallván a kétségbeesett helyzetben levő énekesnőt, — már a darab elején, vagy legkésőbb az 1 felvonás után a darab menetét beállíttathatták volna, s így minden kényelmetlenségnek, hogy úgy mondjam kényes helyzetnek, mind a szereplő kisasszony, mind a közönség részéről vége lett volna vetve. — Nagyon

sajnálatos körülmény még az is, hogy a fiatal kezdővel szemben, kinek ez este még — minden énekes, s énekművészével közös — óriási rekedtséggel kelle küzdenie, a kollegialitásnak nem éppen szép oldalát láttuk.

A közönség figyelmes, minden mozzanatot észrevesz, így tehát szükségtelen annak a figyelmét rosszakaratulag a bajra felhívni, azt ezáltal nagyítani, s ennek következtében a partnert halálos trémába ejteni.

Kezdővel szemben pedig ily nagy szerepet ugyszólván 1 próbára elővenni, valóságos isten kísértés. Főpróbán végig énekelni, játszani, egyes számot 2—3-szor ismételni, nem egy kezdő, hanem egy rutinirt színésznőt is próbára tesz. Rekedten énekelteni pedig annyi mint gyilkosság, mert nagyon könnyen megesik, hogy akkor, rekedten énekel utóljára — minden hanganyagát elvesztvén.

Az előadásban *Püspöki* (Petersop), *Gyöngyi* (Palamed) széles jó kedvük s egészséges humorukat ragyogtatták. *Kiss Ferko* és *Karacs* szintén beváltak, s Karacs legutóbbi figyelmeztetésünk úgy látszik fogott valamit, mert értelmesen énekel és nuancirozott is. Egészen meglepve voltunk otthonossága által is.

Karok jobbakk lehetnek volna. — Nincs idő talán karpróbákra? Vagy ily régi operetektől felesleges a chorus együttes betanítása? T—r.

* **Csillag Teréz Debreczenben.** A budapesti nemzeti színház künő művésznője *Csillag Teréz* tegnap este 7 órakor Debreczenbe érkezett vendégszereplésére. Ma a »Csók«-ban lép fel s elő fogja adni a »Bál után« című monológot, melynek előadásában ő páratlanul áll. Debreczennek nagy örömet szereznek a künő művésznőnek vendégjátékai s már délelőtt teljesen elfogyott minden jegy a mai előadásra. A másik két előadás jegyeit is nagyrészt előjegyezték.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, pénteken 1891. február hó 13-án páros bérletben,

Csillag Teréz urnőnek

a budapesti nemzeti színház elsőrangú művésznőjének második vendégjátékául:

A tücsök.

Színmű 5 felvonásban.

Nyílttér.

Kiadó bolthelyiség.

Az egyesült magyarhoni üvegyárak részvénytársasága itteni raktárát (piacutca 1933. sz.) feloszlatja, ennélfogva az üzlet, valamint az összes raktár-helyiségek folyó évi augusztus hó 1-ére kiadatnak.

Értesítés ugyanott nyerhető.

Irodalom és művészet.

Gróf Tolstoj életmódja. A híres orosz regényíró, egy orosz hirlapíró leírás szerint következőleg tölti napjait: Tolstoj reggel öt órakor már ébren van. Egy egyszerű ottomán alszik, mely a dolgozószobájában áll. E szoba gazdag könyvgyűjteménye sajtósággal ellátott képez a szerteszét heverő kendőkkel, gazdasági eszközökkel, czipészszerszámokkal. A gróf hétköznapi öltözeke durva zubbonyból, vászon-nadrágból és magas czizmából áll. Haja fésületlen, minthogy fésű helyett csak az ujjait használja, Mosdás után Tolstoj az első emeletre megy teázni. A teához tejszint és általa sajátkezűleg készített sajtot eszik. Ez képezi ebédjét és vacsoráját is, mert Tolstoj vegetarianus. Társalgása tele van különböző megjegyzésekkel.

Este 5 órakor a vacsora után íráshoz lát és nyolcz óráig dolgozik, aztán fefekszik. Reggel hat órától délig különféle házimunkákat végez: havat lapátol, cipőt feldoz, kályhakat tisztít stb. A hírlapíró ama kérdésre, hogy mért nem eszik hus, azt felelte: »Nem helyes állatot mint organizmust megsemmisíteni.« Tolstoj nagyobb művet fejezet bé »Az életéről«, mely legközelebb meg fog jelenni.

Florentine. Tombor Aladár és Péter Gábor 3 felvonásos operette-jét tudvalevőleg Berlinben fogják előadni a jövő hét végén. A szöveg német fordítása már elkészült. A fordítást *Iábori* Róbert hírlapíró eszközölte.

TÖRVÉNYSZÉK.

Sikkasztó bankár. Mael párisi bankár 21.000.000-nyi passzívák hátrahagyásával megszökött. A folyamatba tett vizsgálat azon aggodalmat kelti, hogy mintegy 20.000 klientsének leteleit majdnem teljesen elsikkasztotta.

CSARNOK.

A lukafalvi farsang.

— Vig elbeszélés. —

Írta: **Kanizsai Endre.**

Sárospatakon nagy hírnévnek örvendett az öreg lukafalvi pap, nemcsak azért, mert gyönyörű leányai voltak, nemcsak azért, mert ő volt egyedül a 400 tiszamenti kálvinista papok közül, ki egymaga annyival szokta rendszeren a legátust honorálni, mint maga Lukafalva publikuma, nem is azért, hogy az ő kis dolgozó szobája az adomák, trefák kifogyhatatlan tárháza volt, hanem azért is különösen, a mi a kálvinista papok között méltán unikum számban mert, hogy ő volt X. megye első virilise. Holott, a kik visszaemlékeznek arra az időre, mikor mint fiatal ér-falvi káplánt a gazdag Lukafalva községe rendes lelkesül választotta, nagyot nevetnek még most is azon a kázuson, a mi rajta, illetve Lukafalva nemes presbitériumán esett.

A megholdogult nagytiszteletű ur özvegyének a holmiját ugyanis alig bírta az egész község szekeres gazdája elszállítani s a lukafalviak ebből indulva ki, szentül hitték, hogy mihelyt pap valaki, eo ipso gazdagnak kell lennie s hogy kitegyenek magukért és a közeli falvak irigy szemmel nézzenek a lukafalviakra, kiválasztották a község 25 legesinosabb fogatát, a lovakat fölsengőzték, bokrázták s valóságos diadalmenetben robogtak a szomszéd falvakon keresztül Ér-falu felé papot költöztetni. Ha valamelyik szomszéd községbeli kérdezte: »hova, hova azzal a csengős-bongós felezifrázott 25 fogattal?« — félváltól felelt a lukafalvi presbiter: »megyünk új papunk szalmájáért, a szénáját majd szánon huzzuk el!«

Mikor aztán megérkeztek Érfaluba, a huszonöt fogatra számított s elszállítására igényt tartó tárgyak valának: egy szerény ládácska, egy üres csikóbőrös kulacs, meg a káplán hóna alatt egy vaskos bibliával. — egyébb semmi. Bizony ez a vékony instrukció a vékony-penzü ifju pappal bőven is megfert a kurátor uram ezifra fogata hátulsó ülésének egy negyedrésében. A többi 24-re nem jutott egyébb a bucsuzó érfalusiak áldáskívánásánál.

Hogy mutogassák most már a pap szalmáját a szomszéd falusiaknak? Mert, hogy ott most mindenki az utczán áll s várva-várják a lukafalvi pap költözködését, az bizonyos.

Ezt a kázust annyira szívőkre vették a lukafalviak, hogy diadalut helyett sötét éjjel, kerülő utakon, a lovakról a csengőket leszedve, vitték haza a papjokat s még ugyanazon 12 darab tehenet kötötték be a parókhia istálló-jába, két annyi sertést az ólba, nagy kalangya szénát hordták a pap udvarába, tengerit a padra, fölszerelték az egész belsőséget gazdagon, úgy, hogy vasárnap maguk a falusiak is azt hitték, hogy csakugyan a tiszteletes uramé az a sok jószág, meg egyéb instrukció.

Nagyon természetes, hogy a pap becsülettel visszaadta lassan-lassan a kölcsönzött

holmikat, de legalább ily módon megmentették Lukafalva becsületét.

Kiégett volna a szemünk — mondá bizalmasan az egyházi — ha megtudták volna a szomszéd falusiak, hogy kolduspapot választottunk...

Ehez a szegény káplánból lett dussz gazdag öreg paphoz legátóba menni fővágya volt minden sárospataki diáknak. Meggazdagodásáról a kollégiumban száz meg százféle hír kering, de éppen azért, az ott volt legátusok közül senki sem merte megkérdezni.

Egyszer engem ért az a szerencse, hogy beállítottam per pedes apostolorum. Lukafalvára legátusnak. A dolog természete szerint még az nap este fülig szerelmes lettem a nagytiszteletű ur aranyfürtös Juliskájába. Eddig még minden legátus nála hagyta szívét, én sem voltam különb a Deákné vásznánál, s vacsora után, mikor már nem csak a szívem lángolt, hanem a nagytiszteletű ur finom villányijától némi kis szeszirtalom is kezdte érdekelni a fejemet, úgy hogy a szív nagymérvű lüktetésének az agy, lehet csupa udvariasságból nem mondott ellent, — úgy a »haragszom ráde« után bevallottam forró szerelmemet mire az imádott arany fürtű angyal elkezdett kacagni olyan édesen, hogy majd megfogyott szívemben a vér. Azért nem nagyon huzódzott tőlem, s én elkezdtem ismét a remény emléjén táplálkozni. Egész éjjel azon tündöttem, — mily boldog halandó is leszek én. Az öreg pap a 80 körül jár, megkérem, fogadjon el egy pár év múlva káplánnak. Mire én a kápláni éveket kitéltöm, vagy abrahám kebelére vándorol az öreg lelki atya az emberi közös sors szerint, vagy ha a leányát nekem adja, lemond a papságról, s megválasztat engem maga helyett. — Persze, abban az időben még nem volt kandidate bizottság, zsinati törvény!

(— Hála Istennek! mondják rá az akkori kandidatek!)

Kukorekolt a kakas hajnalra, mire elaludtam, úgy hogy javában harangoztak, mikor kiugrottam az ágyból, s a harmadik harangzó is a vége felé járta, mire tolettemmel készen voltam. Az egész papi család a templomban volt. Meg előtte való este megígérte az egész familia, hogy »meghallgatnak!« Én pedig ugyan csak ki akartam tenni magamért. Hogyne, mikor szemem előtt röpkedett Juliska, meg a leendő káplánság!

Oly híven is eseteltem a praedikatio főeszméjét a »Szeretetet«, hogy még az indifferens harangozó is a szemét törülgette. Pompásan ment minden. Mikor vége volt az istentiszteletnek, kihirdettem a házassulandókat. Biz én hirtelenben mikor a kezembe nyomta az öreg pap a »hirdetési könyvet« át se olvastam. Meg is adóztam érte. Ugyanis a legutolsó pár így volt bejegyezve, »*Sátor Antal fősolgabíró jegyzette Barabás Juliska kisasszonyt.*«

Persze az aranyfürtű Juliskát!... Nosza fel is fordult velem a világ rögtön, magam sem tudom, hogy jöttem le a kathedrából.

— Isten veled káplánság, szép kisasszony! Alig lehetett szavamot venni az egész ünnepen. Szörnyű világfájdalom fogott el.

Az öreg pap nyilván észrevette bajomat, mert folytonosan mosolygott s szórakoztatni igyekezett.

Az utolsó este ketten voltunk kis szobájában adomázva és borozgatva.

— Nagytiszteletű uram bátyám! szólítám meg a többek között, az a szíves vendégszeretet, melyet nagy urambátyám házában tapasztaltam, följogosít egy kérésre, ha alkalmatlan nem lennék vele!

— Ki vele öcsém, itt a kezem előre is, szolt vidám kedélylyel az öreg ur. Magam is — folytatam — a lelkeszi pályára készülök, megvagyok tömve bőven zsidó és görög tudományyal, de nem csupán igével él az ember..

— Igaz, igaz. De hát mit tegyek öcsém-ért? Jó káplánság kell, a hol még nalam is öregebb a pap, s hamar kidől a hámból? no csak szóljon!

— Köszönöm, majd annak idejében talán igénybe veszem, de most már, az én bajom! Szeretném nagytiszteletű uram bátyámtól megtanulni: mi módon lehet tisztes és becsületes utakon és módokon meggazdagodni?

Ha ha ha!!! Te azt szeretnéd megtudni, hogy én mi módon gazdagodtam meg. Senki-nek sem beszéltem még el, de te úgy is próbáljártál a leányommal, legyen annyi vigasztalásod, hogy neked mondok el úgy a mint volt. De előbb töles egy pohár bort, — no meg meg egyet magadnak is, aztán töltsd meg a pipámat.

Engedelmeskedtem híven, — Ezelőtt 35 esztendővel, mikor én idekerültem a Bácskorszak irtóztatós idejében, ez a szép és csinos város egy rengeteg nagy falu volt s benne a civilizatióknak semmi nyoma. Egy sárfészék, palló nélkül. Nem volt sem csinált, sem vasúti semmi közlekedése a vidékkel, s ha az itteni atyafi előtt N a g y - K u n - M a d a r a s t említették, elbámult, hogy még ilyen is van a világon, holott négy-öt órajárás az egész.

A nép kedvetlen volt. Semmi élet, semmi mozgás sehol. Mintha csak valami átokteher nehezedett volna az egész községre. Nyolcz-tizezer ember egy községben és nézze meg csak öcsém az 1850—1860-ig terjedő mátrikulát, 10 esztendő alatt nem eskettem 10 párt össze. Nem házasodik itt a legény, ha nem lehet a lakadalomban dinom-dánomozni. Nem is csoda! Sehol egy dal, vagy vig zene, vége volt a tánczestélyeknek, vig társas összejöveteleknek. Szörnyű idő volt az öcsém!

Ha valakinek eszébe jutott, hogy mulatságot rendez, előbb be kellett jelentenie a bírónál. Ha az engedélyt adott, egy frtos stempellyel ellátott folyamodást kellett benyújtani a lakatosok között valamelyik beámtér direktorhoz, s ha egy kövér kappan vagy sonka nem volt a stempeli mellett, ráfogta az a szombatra is, hogy hamvazó szerda van, s nem engedte meg a mulatságot. Ha mégis valami nagy nehezen az engedély megvolt, fél szem nézett senki, mert a mulatságba »meghívónélkül is beállított 4—5 sisakos zsandár s ha valamelyik parasztleány a csizmáját püffögtette, vagy kurjongatni kezdett, aló mars a dutyiba!! Esteli 8 órakor akarva, nem akarva végének kellett lenni minden zajnak, meg hiában akkor is: »röndnek muszály volt lenni!«

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Kereskedelmi és iparkamarák új beosztása. A Földmívelési Értesítő közli az új kamarákat és az ez által változott új beosztást is. Új kamarákat állítottak fel Besztercebányán, Győrött. Maros-Vásárhelyen. Nagyváradon és Szegeden. A kereskedelmi és iparkamarák kerülete a következő: *Budapesthez* beosztott: Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Fehérvármegye; Budapest főváros, Kecskemét és Szekesfehérvár önálló törvényhatósági jogú fővárosok; *Szegedhez*: Bács-Bodrog és Csongrád vármegyék, Baja, Szabadka, Zombor, Újvidék, Szeged és Hódmező-Vásárhely önálló trvht, j. f. városok; *Temesvárhoz*: Temes, Törontal és Krassó-Szörény vármegye, Temesvár, Versecz és Pancsova városok; *Aradhoz*: Arad, Békés, Csanád és Hunyad vármegyék, Arad város; *Brassóhoz*: Brassó, Fogaras, Szeben és Nagy-Küküllő vármegyék; *Kolozsvárhoz*: Kis-Küküllő, Alsó-Fehér, Torda-Aranyos, Kolos, Szilágy, Szolnok-Doboka és Besztercze-Naszód vármegyék, Kolozsvár város; *Maros-Vásárhelyhez*: Csik, Háromszék, Udvarhely, Maros-Torda vármegyék, Maros-Vásárhely város; *Debreczenhez*: Bereg, Ugocsa, Marmaros, Szatmár, Szabolcs, Hajdu és Jász-Nagyun-Szolnok vármegyék, Debreczen és Szathmár-Németi városok; *Nagyváradhoz*: Bihar vármegye és Nagy-Várad város; *Miskolcshoz*: Heves, Borsod és Gömör-Kis-Hont vármegyék; *Kassához*: Ung, Zemplén, Abauj-Torna, Sáros és Szepes vármegyék, Kassa város; *Besztercebányához*: Árva, Hont, Liptó, Nógrád és Zólyom vármegyék, Selmecz és Bélabánya városok; *Pozsonyhoz*: Pozsony, Nyitra, Trencsén, és Turóc vármegyék, Pozsony város; *Sopronhoz*: Moson, Sopron, Vas és Zala vármegyék, Sopron város; *Győrőz*: Esztergom, Győr, Veszprém és Komárom vármegyék, Győr

és Komárom városok; Pécshez: Baranya, Somogy, és Tolna vármegye, Pécs város; Eszékhez: Szerém, Verőce és Pozsega vármegyék; Zsigrához: Belovár, Kőrös, Varasd, Zágráb vármegyék és Modrus-Fiume vármegye keleti fele része; Zengghöz: Lika-Krbava vármegye és Modrus-Fiume vármegye nyugati fele része; Fiuméhez: Fiume város.

Az országos állatkiállítás. Az országos állatkiállítás és vásár rendező bizottsága szombaton Dessewfy Aurél gróf elnöklése alatt ülést tartott az orsz. gazdasági egyesület nagy termében. Mindenekelőtt örvendetes tudomásul vették a földművelésügyi miniszter leiratát, melyben a bizottsággal tudatja, hogy 9000 frtot utalványoz kiállítási díjakra, még pedig 5000 frtot a tenyészállatvásár díjaira, 4000 frtot pedig lódíjazásokra. Ezután elterjesztették a kiállítás részletes programját, melyet a következőkben összegezzünk: Április 16-20-ig tenyészállatvásár és kiállítás lesz. Május 3-10-éig tenyész és használati lovasár és kiállítás, melynek keretében május 4-én kettős előfogatok ügetőversenye 20 kilométerre, terre, május 9-én negyes fogatok ügetőversenye 40 km-re. A május 10-én a kondíció-díj kiadása. Lovak elővezetése minden nap. Lóárverések később kijelölendő napokon lesznek. Május 15-én a kisbéri ménes egyéves csikóinak nyilvános árverése. Május 13-14-én huzómarhakiállítás. Az általános intézkedések szerint a kiállítást Budapesten a városligetben tartják meg. Belépti-díj a megnyitási napokban és május 10-én délelőtt 1 frt. A többi hétköznapon 40 kr, a közbeeső vasárnapokon 20 kr lesz.

Kőbányai sertésüzlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése. — febr. 10.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 44.—45. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg. súlyban) ——— 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 47.—48.— 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. súlyban) 46.—47.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő súlyban) 45.—46.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) ——— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 44.—45. 8. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 43.—44.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 43.—45.— 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 43.—45.— 11. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő súlyban) 42 1/2—43.50 Sertés létszám: 1891. febr. 8. napján volt készlet 86.709 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Nevelni való sertés malacz (4—1 hónapos korban) — Felhajtás —

Szerkesztői üzenet:

„Az ördög 1848-ban”. Elég érdekes téma, de csak nagyon sok simitással lehetne közölni. Ma időt tudunk rá szakítani, megteesszük a simitást s akkor közöljük a cikket.
„Három borbély” stb. Köszönjük. A közlendőik közé tettük.

A kiadó-hivatal üzenete.

M. P. urnak, Nagy-Léta. Mi pontosan küldjük a lapot. Bizonyára a postán van a hiba.

VASUTI MENETREND.

(Október 1-től.)

Debreczenből indul:

		ó	p
B.-Pest—N.-Várad felé (gyv.)	d. e.	8 2	
" "	d. u.	1 05	
" (csak N.-Várad felé)		3 35	
" N.-Várad	este	10 —	
Szatmár felé	d. u.	3 30	
" "	este	8 14	
" " (gyors v.)	éjjel	2 20	
Kassa felé	d. e.	6 31	
" "	este	7 00	
" "	d. u.	3 22	
" " (m. á. v. indóh.)	reggel	5 08	
Nánás felé: { " "	d. u.	3 58	
{ vásártérről	reggel	5 44	

Debreczenbe érkezik:

B.-pest—N.-Váradról érke.	éjjel	2 15
" (csak N.-Várad felől)	reggel	7 43
" "	d. u.	3 35
" (gyorsv.)	este	7 29
Szatmárról	reggel	8 41
" "	délbe	12 07
" "	este	9 35
Kassáról	reggel	8 06
" "	este	9 11
" (m. á. v. indóh.)	reggel	8 01
Nánásról: { " "	este	6 05
{ vásártér	reggel	7 53
" "	este	5 56

Budapestről Debreczenbe indul:

" (gyorsvonat)	reggel	7 35
" "	d. u.	2 —
" "	este	9 25

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és **Dr. Bakonyi Samu** fómunkatárs.

Kiadó lakások.

A nap-uteza 2500 szám alatt levő ház, május 1-től több évre **kiadó**, esetleg kedvező feltételek mellett **eladó**. Értekezhetni felölle czepléd-uteza 48. sz. alatt a tulajdonossal.

1097.
1891.

Árverési hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező következő földek:
1. halápi telek, mely 216 hold és **443** nszgöl területű a f. 1891 évi október 1-től hat évre.
2. A h-nánási vasuti indóházon kívül az országot és Széchenyi kert közt fekvő és 1 hold s 600 nszgöl területű földterület.
3. A turáskert délkeleti sarkán, a Hatvan-utca felé fekvő 1 hold és 610 nszgöl ugynevezett permete föld.
4. Az ugynevezett fűzfacsősházi tilalmasból 15 holdnyi földterület. Végre
5. 61 hold és 1588 nszgöl ökörfilalmas föld a f. 1891. évi április 1-től hat évre, a városház nagytermében **folyó évi február 25-ik napján d. e. 9 órakor** tartandó nyilvános árverésen a városi számvevői hivatalban megtekinthető árverési feltételek mellett haszonbérbe fognak adani.
Míról az árverezni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a kikiáltási árak 10%-át bánatpénzül az árverező küldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1891. február 9.

A városi tanács.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

KUHINKA ISTVÁN K.

Debreczen, főpiacz 1900.

Ajánlja a legnagyobb választékkal ujonnan berendezett:

Üveg-, porcellán-, lámpa-, berndorf alpacca-, Chinaezüst-, evőeszközök s konyhaeszközök

NAGY RAKTÁRAT

Üveg-, ivó és liqueur készletek, porcellán evő-, kávé-, fekete-kávé-, tea és mosdó-készletek, Brünnner, Ditmár és hazai gyártmányu

Asztali és függőlámpák nap, meteor és villamékkörrel gyári árak és pontos kiszolgálás mellett.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Jószív-Sorsjegyeket,

huzás folyó évi február hó 15-én

Főnyeremény 10.000 forint

eladunk

RÉSZLETFIZETÉSRE

következő csoportokban:

6 darabot, 36 havi részletre á — frt 96 kr.
10 " 36 " " " 1 " 60 "
20 " 36 " " " 3 " 20 "

Már az első részlet kézhezvétele után kapja a vevő az eredeti sorsjegyek sorozat- és nyerő számaival ellátott részletvet, mely

azonnali játékjogra

jogosít.

Vidéki rendeléseknél legcélszerűbb a megfelelő összeget postautalvánnyal feladni és hogy ajánlva küldhessük meg a részletvet, kérünk az első részleten kívül még további 20 krt hozzánk juttatni.

Az „Első Magyar Iparbank“ váltóüzlete

Budapest, IV., Deák-Ferencz-utca 5. sz.

Meghívás.

A DEBRECZENI IPAR- és KERESKEDELMI BANK

XXIV-ik

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1891. február 22-ik napján d. e. 10 órakor tartandja Debreczenben, az intézet saját helyiségeiben,

melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak, oly megjegyzéssel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rendelete szerint, részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézet pénztáránál le kell tenniök.

TÁRGYSOROZAT:

- 1) Igazgatósági jelentés az 1890-ik évi üzletről.
 - 2) Az 1890. évi számadások és mérleg és ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése után a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti intézkedés, végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat.
 - 3) Az alapszabályok 34. cikke értelmében a kilépő két igazgatósági tag helyének három évre leendő betöltése.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a bank helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1891. január 31-én tartott ülésünkből.

AZ IGAZGATÓSÁG.

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utcza, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba [nagy-uj-utcza, 1702. sz.] küldendők